

**МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛЫН ДАВХАР ДААТГАЛЫН
КОМПАНИЙН САНГ БҮРДҮҮЛЭХ, БАЙРШУУЛАХ,
ЗАРЦУУЛАХ, ТҮҮНД ХЯНАЛТ ТАВИХ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хууль (цаашид “хууль” гэх)-ийн 27.1-д заасан давхар даатгалын компани /цаашид “давхар даатгагч” гэх/-ийн санг бүрдүүлэх, байршуулах, зарцуулах болон түүнд хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Давхар даатгагчийн санг бүрдүүлэх

2.1. Хуулийн 27.1.1-д заасан сан буюу дунд түвшний эрсдэлээс хамгаалах санг даатгагчаас төвлөрүүлсэн давхар даатгалын хураамжийн цэвэр орлогоос актуар тооцооллоор тооцож байгуулах бөгөөд уг тооцоололд энэ журмын 2.4-т заасныг үндэслэнэ.

2.2. Хуулийн 27.1.2-т заасан сан буюу дээд түвшний эрсдэлээс хамгаалах санг Засгийн газраас төвлөрүүлсэн давхар даатгалын хураамжийн цэвэр орлогоос актуар тооцооллоор тооцож байгуулах бөгөөд уг тооцоололд энэ журмын 2.4-т заасныг үндэслэнэ.

2.3. Хуулийн 27.1.3-т заасан сан буюу алдагдлаас хамгаалах санг бүрдүүлэх, байршуулах, зарцуулахад Хорооноос баталсан давхар даатгагчийн алдагдлаас хамгаалах сангийн зохицуулалтын журмыг баримтална /“Хуулийн 27.1.3-т заасан алдагдлаас хамгаалах сан нь Хорооноос доод хэмжээг нь тогтоосон давхар даатгагч компанийн алдагдлаас хамгаалах сангийн нэг хэсэг ба тус санг бүрдүүлэх, байршуулах, зарцуулахад Хорооноос баталсан давхар даатгагчийн алдагдлаас хамгаалах сангийн зохицуулалтын журмыг баримтална” гэж өөрчлөн найруулах саналыг Сангийн яамнаас ирүүлсэн/.

2.4. Дунд түвшний болон дээд түвшний эрсдэлээс хамгаалах сангийн актуар тооцоололд Үндэсний статистикийн хорооноос гаргасан сумын малын төрөл тус бүрийн хорогдлын статистик мэдээллийг ашиглана.

2.5. Олон улсын давхар даатгалын хураамжийг давхар даатгагч нь даатгагчийн болон Засгийн газрын өмнө хүлээсэн үүргээ бүрэн, эсвэл хэсэгчлэн олон улсын давхар даатгагчид даатгаж төлсөн болон төлөхөөр тооцсон дүнгээр тодорхойлно.

2.6. Даатгагчийн болон Засгийн газрын давхар даатгалын хураамжийн орлогоос олон улсын давхар даатгалын хураамжийг хасч хураамжийн цэвэр орлогыг тодорхойлно.

2.7. Давхар даатгалын хураамжийн цэвэр орлогод давхар даатгагчийн үйл ажиллагааны зардал, ашиг багтана.

Гурав. Давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулалт хийх

3.1. Давхар даатгагч нь хуулийн 27.1.1 болон 27.1.2-т заасан сангуудыг энэ журамд заасны дагуу байршуулж, хөрөнгө оруулалт хийх бөгөөд алдагдлаас хамгаалах санг байршуулах, хөрөнгө оруулалт хийхдээ энэ журмын 2.3-т заасныг баримтална.

3.2. Давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулалт хийхдээ учирч болох дараах эрсдэлүүдийг

Commented [DT1]: Энэ заалтыг хасаад 3.3 дахь заалтад агуулгыг тусгаж болж байна

тооцоолно:

- 3.2.1. Зах зээлийн эрсдэл. Зах зээлийн үнийн өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ болон ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл. Үүнд хүүгийн түвшний эрсдэл, валютын ханшийн эрсдэл болон бусад үнийн эрсдэл хамаарна.
- 3.2.2. Авлагын эрсдэл. Үнэт цаас гаргагч, харилцагч түнш болон мэргэжлийн оролцогч байгууллагуудын санхүүгийн байдал муудах, үүнээс болж үнэт цаас хугацаандаа төлөгдөөгүйн улмаас даатгагч санхүүгийн хохирол амсах эрсдэлтэй. Энэ төрлийн эрсдэлд үнэт цаас төлөгдөхгүй байх, үнэт цаас гаргагчийн үнэлгээ буурах зэрэг эрсдэлүүд орно.
- 3.2.3. Хөрөнгийн хөрвөх чадварын эрсдэл. Даатгуулагчдад их хэмжээний даатгалын нөхөн төлбөр олгох шаардлагатай тохиолдолд даатгагчийн хөрөнгийн хөрвөх чадвар хүрэлцэхгүйн улмаас бэлэн мөнгөний дутагдалд орох эрсдэлтэй. Ийм төрлийн эрсдэлд хөрвөх чадварын үнэлгээний эрсдэл, салбаруудад оруулсан хөрөнгийн хөрвөх чадварын эрсдэл, хөрөнгийн сангийн эрсдэл зэрэг эрсдэлүүд орно.

3.3. Давхар даатгагчийн гүйцэтгэх удирдлага нь зөвхөн төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТУЗ” гэх)-ийн хурлаар баталсан давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулалт хийх төлөвлөгөөний дагуу хөрөнгө оруулалт хийх бөгөөд уг төлөвлөгөөнд энэ журмын 7.2-т заасан эрсдэлийг удирдах бодлого, стратегийг тусгаж, хэрэгжүүлнэ. Мөн давхар даатгагчийн сангийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг давхар даатгагчийн санхүүгийн төлөвлөгөөнд тусгасан байна.

3.4. Давхар даатгагчийн сангаас Даатгалын тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан хязгаарлалтаас гадна дараах этгээдэд хөрөнгө оруулалт хийхийг хязгаарлах бөгөөд энэхүү этгээд нь давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулалт хийхэд эрсдэл бүхий этгээдэд тооцогдоно:

- 3.4.1. Даатгалын тухай хуулийн 61 дүгээр зүйлд заасан холбогдох этгээд;
- 3.4.2. Давхар даатгагчийн болон холбогдох этгээдийн хувь нийлүүлэгч болон хувьцаа эзэмшигч;
- 3.4.3. Давхар даатгагчийн хувь нийлүүлэгч, ТУЗ-ийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх захирал, даатгалын салбарын захирал, тэдгээрийн өвөг эцэг, эмэг эх, эцэг, эх, эхнэр, нөхөр, ах, эгч, дүү, хүүхэд болон тэдэнд хяналтын багцаа эзэмшүүлдэг хуулийн этгээд, уг хуулийн этгээдийн хяналтын багцыг эзэмшдэг аливаа иргэн, хуулийн этгээд;
- 3.4.4. Холбогдох этгээдтэй хэрэг, маргаан үүссэний улмаас эрх бүхий байгууллагаар хянагдаж, шалгагдаж байгаа этгээд;
- 3.4.5. Даатгалын компани өөрөө холбогдох этгээд гэж үзсэн бусад этгээд.

3.5. Давхар даатгагч нь ТУЗ-ийн хурлаар баталсан төлөвлөгөөний дагуу давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулалт хийх бөгөөд энэ журмын 3.6-д заасан шаардлагад нийцүүлнэ.

3.6. Давхар даатгагчийн санг байршуулах, хөрөнгө оруулалт хийхдээ дараах ангилал, хэмжээ хязгаарт нийцүүлнэ:

Хөрөнгийн ангилал	Хөрөнгө оруулах дээд хувь
3.6.1. Засгийн газрын өрийн хэргэсэл	100%

3.6.2. Банкны хадгаламж	100%	
3.6.3. Банкны хадгаламжийн сертификат	50%	
3.6.4. Төв банкны үнэт цаас /Монгол банкны мөнгөний бодлогын нээлттэй захын хэрэгсэл бөгөөд хямдруулсан хэлбэрээр арилжигдаж, тогтоосон хугацааны дараа нэрлэсэн үнээр эргэн төлөгдөх үнэт цаасыг ойлгоно/	40%	
3.6.5. Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас /Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасныг ойлгоно/	10%	
3.6.6. Хөрөнгө оруулалтын сан /Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 6.2.1-д заасан нээлттэй, эсхүл хаалттай санг ойлгоно/	а. Нээлттэй	20%
	б. Хаалттай	10%
3.6.7. Тухайн даатгалын компанийн холбогдох этгээдэд үл хамаарах банк бус санхүүгийн байгууллагад итгэлцлээр байршуулах мөнгөн хөрөнгө	20%	
Нөөц сангийн нийт хөрөнгөөс хийх хөрөнгө оруулалтын дээд хэмжээ	100%	

3.7. Давхар даатгагчийн сангийн нийт дүнгээс хөрөнгө оруулалт хийсэн дүнг хассан үлдэгдэл нь мөнгөн хөрөнгөөр байршина.

3.8. Энэ журмын 3.6, 3.7-д зааснаас бусад ангиллаар давхар даатгагчийн санг байршуулах, хөрөнгө оруулалт хийхийг хориглоно.

3.9. Давхар даатгагчийн сангаас хөрөнгө оруулах дүнг тооцохдоо давхар даатгагчийн сангийн дүнг харгалзах хөрөнгө оруулах хувиар үржүүлж тооцно.

3.10. Давхар даатгагчийн сангийн хөрөнгө оруулалтын тайланг энэ журмын 1 дүгээр хавсралтын “Маягт-1”-ээр гаргаж, хагас жил, жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн хамт Хороонд ирүүлнэ.

Дөрөв. Давхар даатгагчийн санг зарцуулах

4.1. Энэ журмын 2.1, 2.2-т заасан сангуудыг зөвхөн малын индексжүүлсэн даатгалын нөхөн төлбөрт зарцуулна.

4.2. Дунд түвшний эрсдэлээс хамгаалах санг эрсдэлийн дунд түвшинд нэхэмжилсэн хохирлын тус санд ногдох дүнгээр зарцуулна.

4.3. Дээд түвшний эрсдэлээс хамгаалах санг эрсдэлийн дээд түвшинд нэхэмжилсэн хохирлын тус санд ногдох дүнгээр зарцуулна.

4.4. Давхар даатгагчийн алдагдлаас хамгаалах санг зарцуулахдаа хуулийн 11.1.3 болон энэ журмын 2.3-т тус тус заасныг үндэслэнэ.

4.5. Энэ журмын 2.1, 2.2-т заасан сангуудын тухайн тайлант хугацааны эцсийн үлдэгдэл нь дараагийн тайлант хугацааны эхний үлдэгдэл болно.

Ес. Давхар даатгагчийн санд тавих хяналт

7.1. Давхар даатгагч татан буугдсан, дампуурсан тохиолдолд малын индексжүүлсэн даатгалын бүх нөхөн төлбөрийг олгож, хураамжийн буцаалт хийгдсэний дараах сангийн үлдэгдлийг Компанийн тухай хуульд заасны дагуу хуваарилна.

7.2. Давхар даатгагч нь сангийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтын талаарх тайланг гаргаж, улирал тутам Хороонд ирүүлнэ.

7.3. Энэхүү журмыг зөрчсөн этгээдэд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

---ooOoo---